

LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Protokoll

**Representantskapsmøte i Oslo
10.—11. mai 1960**

LANDSORGANISASJONEN I NORGE

PROTOKOLL

Representantskapsmøte i Oslo

10.—11. mai 1960

Referat ved

EGIL HELLE

Saksliste

	Side
Minnetale	5
Åpning	6
Dagsorden og forretningsorden	6
Beretning og regnskap for 1959	7
Ansettelse av distriktssekretær i Molde og Trondheim	9
Den faglige og økonomiske situasjon	9
Diskusjonen	16
Boikotten av sør-afrikanske varer	20
Schøyen-dommen	21
Bedriftspensjoneringen	22
Felles forsikringskasse	29
Navnefortegnelse	37

Talerliste

Andersen, Alf 22, 28.	Kjelsrud, Klaus 28.
Andersen, Per 8.	Kjønliksen, Kjønli 19, 21.
Andresen, Bjarne 19.	Klafstad, Bjarne 16.
Aspengren, Tor 17, 33.	Kristiansen, Ansgar 8.
Barlie, Arne 17.	Lien, A. K. 34.
Bøe, Johan M. 36.	Mentsen, P. 8, 21.
Crowo, Aug. 21.	Nordahl, Konrad 5, 6, 7, 9, 20, 21, 26, 27, 32, 35, 36, 37.
Dahl, Jens 36.	
Dahlberg, Bjarne 18, 34.	Olsen, Alf 7.
Edefltd, Walther 19.	Olsen, Harald E. 20.
Edwardsen, Emil 35.	Olsen, Oscar 19, 33.
Engstad, Paul 8.	Oshaug, Karl 35.
Eriksen, Erik 18.	Ruud, Hans 36.
Eriksen, Rudolf 18.	Strand, Einar 17, 26.
Granlund, Arthur 26.	Sønsteby, Tor 33.
Hansen, Ingvald 26.	Torkildsen, Emil 27.
Hegg, Hans 29.	Torkildsen, Karsten 16.
Jensen, Kjell 20.	Øyan, Bendik 35.
Karlson, Th. 34.	

Landsorganisasjonens representantskap

trådte sammen til møte tirsdag 10. mai 1960 i Folkets Hus, Oslo.

Minnetale.

Konrad Nordahl, Landsorganisasjonens formann, åpnet møtet med denne minnetalen:

Siden vi sist var samlet til representantskapsmøte er et par kamerater gått bort som vi vil minnes i dag.

Olav Meisdalshagen døde plutselig 21. november 1959, 56 år gammel. Meisdalshagen var en velkjent mann i norsk arbeiderbevegelse og norsk samfunnsliv. Han var i mange år stortingsmann, to ganger medlem av Regjeringen, første gang som finansminister og annen gang som landbruksminister. Når vi spesielt minnes ham her i dag, var det som formann i Norges Kooperative Landsforening. Han ble valgt til denne stilling på NKL's kongress på Lillehammer i 1952. Det var i denne egenskap vi i Landsorganisasjonen i første rekke fikk kontakt med ham. Det hadde da endel år vært et noe kaldere «klima» mellom Landsorganisasjonen og Norges Kooperative Landsforening. Da Meisdalshagen ble formann, ble de gode gamle kontakter gjenopptatt gjennom en samarbeidskomité mellom disse to store organisasjoner. Dette skapte grunnlag for et godt og positivt arbeid som jeg er sikker på vil fortsette også i tiden framover. I dag minnes vi Meisdalshagen for hans allsidige innsats i samfunnslivet og organisasjonslivet.

En av de sist gjenværende av Landsorganisasjonens stiftere, fyrstikkarbeider Hans Kristian Ruud, døde her i Oslo 15. mars, 91 år gammel. Da han var 11 år gammel, begynte han sammen med sine søsken å arbeide på fyrstikkfabrikken på Grønvold. Han arbeidet der gjennom alle år til han sluttet i 1949. Han opplevde fyrstikkarbeidernes streik i 1898, og var med å stifte Fyrstikkarbeidernes Forening som han representerte på Landsorganisasjonens stiftelseskongress i april 1899. Han hadde ved sin død nær 71 års sammen-

hengende medlemskap i fagorganisasjonen. Både ved feiringen av Landsorganisasjonens 50-årsjubileum i 1949 og ved 60-årsjubiléet 1. april 1959 hadde vi den glede å ha ham iblant oss ved de sammenkomster vi da hadde. Gjennom et usedvanlig langt liv bevarte Hans Kristian Ruud sin interesse for arbeiderbevegelsen, og var aktivt med i fagforeningsarbeidet gjennom mange år.

Vi lyser fred over de to kameraters minne.

Minnetalen ble påhørt stående.

Åpning

Konrad Nordahl fortsatte: På Sekretariatets vegne ønsker jeg representanter og innbudte hjertelig velkommen til dette representantskapsmøte. Vi har ikke hatt møte i representantskapet siden i mai i fjor i Bergen. Sekretariatet har ikke funnet grunn til å holde ekstraordinært representantskapsmøte. Dette er et ordinært møte.

Det er de vanlige sakene som er ført opp på dagsordenen. Den omfatter et par store saker hvor vi iallfall kan få en foreløpig diskusjon. Jeg håper forhandlingene kan bli til gagn for fagbevegelsen. Med dette erklærer jeg møtet for satt.

P. Mentsen, Landsorganisasjonens nestformann, foretok navneopprop. Navnefortegnelsen er tatt inn i slutten av protokollen.

Dagsorden og forretningsorden.

Konrad Nordahl la fram Sekretariatets forslag til forretningsorden:

1. Godkjennelse av dagsorden og forretningsorden.
2. Beretning for 1959.
3. Regnskap for 1959.
4. Ansettelse av distriktssekretærer i Molde og Trondheim.
5. Den faglige og økonomiske situasjon.
6. Bedriftspensjoneringen.
7. Felles forsikringskasse.

Forslaget ble enstemmig godkjent.

Konrad Nordahl la fram Sekretariatets forslag til forretningsorden:

1. Møtets forhandlinger er ikke offentlige. Meddelelser til pressen skjer kun ved LO's presse- og informasjonskontor.
2. Ingen har rett til å få ordet mer enn 2 ganger i samme sak. Unntatt fra innledningsforedraget begrenses taletiden til 10 minutter første og 5 minutter annen gang. Til forretningsordenen gis ordet bare 1 gang og

høyst 1 minutt for hver sak. For øvrig kan det stilles forslag til ytterligere tidsbegrensning og strek med de inntegnede talere.

3. Forslag innleveres skriftlig og undertegnet med vedkommendes navn. Intet nytt forslag kan tas opp etterat det er besluttet satt strek med de inntegnede talere. Forslag som ingen forbindelse har med de på dagsordenen oppsatte saker, kan ikke behandles.
4. Alle vedtak skjer med alminnelig flertall. I tvilstilfelle, eller når 10 representanter forlanger det, foregår avstemningen ved navneopprop.
5. I protokollen innføres bare forslagene, avstemningene og de fattede beslutninger, samt oppgave over dem som deltar i debatten.

Protokollen leses opp ved hvert møtes begynnelse og for siste møte ved dets avslutning.

Konrad Nordahl: Forretningsordenen er den vanlige. Det eneste som ikke er fastsatt, er arbeidstiden. Jeg vil foreslå at vi i dag arbeider til kl. 13.00, tar pause til kl. 14.30 og så fortsetter til kl. 17.00. Når vi slutter så tidlig, er det fordi vi er innbudt til å bese den amerikanske ambassadebygningen, hvor det vil bli en liten mottakelse etterpå. Mottakelsen der begynner kl. 17.30. Sekretariatet har mottatt innbydelsen. Vi er interessert i å vite hvor mange som ikke kan bli med i ettermiddag. (Ved håndopprekning viste 46 representanter at de ikke kunne bli med.) I morgen er det meningen å begynne representantskapsmøtet kl. 9.30 — og holde på til vi blir ferdige.

Forretningsordenen ble enstemmig godkjent.

Konrad Nordahl: Vi regner med at vi på formiddagsmøtet blir ferdig med de fire første punktene på dagsordenen. I ettermiddag blir det innledning om den faglige og økonomiske situasjon. Vi regner med at innledningen og diskusjonen om dette punktet tar resten av dagen. Blir vi ikke ferdige, fortsetter vi i morgen. Dessuten får vi i morgen de to siste punktene på dagsordenen. Vi kan regne med å være ferdige til kl. 13.00.

Beretning og regnskap for 1959.

Konrad Nordahl refererte overskriftene for kapitlene i beretningen for 1959.

Alf Olsen, LO's distriktskontor i Tromsø, ba om ordet til beretningens punkt om LO's distriktskontor og samorganisasjoner. Han pekte på at det i siste avsnitt heter at «ved årets utgang er det opprettet distriktskontorer på følgende steder» osv. Han mente dette kunne forstås slik at kontorene var blitt opprettet fra årets utgang.

Konrad Nordahl, Sekretariatet: Vi kan stryke ordet «opprettet»

for å unngå misforståelser. Det vil bli rettet i protokollen som går til Kongressen.

Ansgar Kristiansen, LO's distriktskontor i Bergen, ba om ordet til beretningens kapitel om LO's juridiske kontor. Han pekte på at det der heter at «Halden er medlem av det faste utvalg mellom hovedorganisasjonene i tvister om sykelønnsordningen». Kristiansen pekte videre på at siste avsnitt i paragraf 15 i tilleggsavtalen om sykelønnsordningen var blitt tolket slik at det dreier seg om 52 sammenhengende uker. Det er ikke i samsvar med ordlyden i avtalen. Han ville henlede Sekretariatets oppmerksomhet på denne tolkingen.

P. Mentsen, Sekretariatet: Det er en konkret sak Kristiansen tar opp, ikke en feil i beretningen. Sekretariatet vil se på den saken som Kristiansen nevnte.

Per Andersen, Norsk Støperiarbeiderforbund, ba om ordet under beretningens kapitel om komitéer, utvalg, råd og styrever. — Jeg har en sak som jeg vil ta opp her, fordi jeg ikke kan se at det blir noen annen anledning til det. Det gjelder bedrifter som nå kutter ut bedriftslegeordningen. Vi har hatt tre slike tilfelle i løpet av året. Vi har gjennom Arbeidstilsynet, Bedriftslegerådet og andre gjort forsøk på å få bedriftene til å fortsette med legeordningen, men like resultatsløst har det vært alt sammen. Vi har også hatt kontakt med LO. Det ble sagt at umiddelbart over nyttår ville Arbeidstilsynet innkalle en konferanse. Før påske het det at innbydelsen ville komme like etter påske. Men vi har ennå ikke hørt noe. Det ser ut til å være en aksjon fra bedriftenes side at legeordningen skal kuttes ut. Direktoratet for Arbeidstilsynet kan bruke Arbeidervernloven for å stoppe denne utviklingen. Jeg henstiller til LO-administrasjonen å gjøre det den kan overfor Arbeidstilsynet.

Paul Engstad, LO-administrasjonen: — Egentlig har ikke dette noe med punktet i beretningen å gjøre. Når jeg forlanger ordet, er det fordi Per Andersens framstilling ikke er helt korrekt. Han sa at henstilling til Bedriftslegerådet ikke hadde resultert i noe. Det er ikke riktig. I den korte tiden jeg har vært med i Bedriftslegerådet, har vi hatt saken med Hamar Jernstøperi. Her grep vi inn. Bedriften har meddelt at den vil gjenopprette ordningen med bedriftslege. Det er kommet melding om det til Bedriftslegerådet. De to andre tilfellene Per Andersen nevnte, kjenner jeg ikke. De må eventuelt være behandlet i Bedriftslegerådet før min tid der. — LO har henvendt seg til Arbeidstilsynet og bedt om en konferanse. Overlege Bruusgaard ringte meg og sa at det snarest ville bli innkalt til konferanse. Til dags dato er ikke innbydelsen kommet.

Per Andersen, Norsk Støperiarbeiderforbund: Det er riktig det som Engstad sier om Hamar Jernstøperi. Det skjedde etterat

bedriften hadde skiftet eiere. Jeg vet at legerådet og Arbeidsgiverforeningen har sendt skrivelser. Jeg finner det påfallende at vi i samme bransje har hatt tre slike tilfelle. Det er riktig at Bruusgaard har lovt en konferanse, men det kommer så lite ut av disse lovnadene. Det er bedre å bruke Arbeidervernloven for å stoppe utviklingen.

Beretningen ble enstemmig godkjent.

Regnskapene for 1959 ble referert av Konrad Nordahl.

Ingemund Haugen, revisjonskontoret, leste revisjonsberetningen.

Regnskapene ble enstemmig godkjent.

Ansettelse av distriktssekretærer i Molde og Trondheim.

Fra Sekretariatet forelå disse innstillingene:

a. Molde.

Til stillingen som LO's distriktssekretær i Molde har det meldt seg 28 søkere, herav har 21 kun søkt stillingen i Molde, og 7 har søkt så vel stillingen i Molde som stillingen i Trondheim.

Saken ble behandlet i Sekretariatets møte 9. desember.

Det ble gjort følgende innstilling:

Søker nr. 16, Ralph Christiansen, Bergen, ansettes som leder av distriktskontoret i Molde.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

b. Trondheim.

Til stillingen som 2. sekretær i Trondheim har det meldt seg 16 søkere, herav har 9 kun søkt stillingen i Trondheim, og 7 har søkt på så vel stillingen i Trondheim som stillingen i Molde.

Saken ble behandlet i Sekretariatets møte 9. desember.

Da det er ønskelig å innhente nærmere opplysninger om endel av søkerne før en ansettelse finner sted, og det ikke har vært tid til dette innen representantskapsmøte holdes, innstiller Sekretariatet på at Representantskapet gjør følgende vedtak:

Sekretariatet får fullmakt til å foreta ansettelse av 2. sekretær ved distriktskontoret Trondheim, etter at det er innhentet nærmere opplysninger om endel av søkerne som antas å komme på tale som sekretær.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Møtet hevet.

Den faglige og økonomiske situasjon.

Ettermiddagsmøtet tirsdag 10. mai tok til kl. 14.30. Protokollen fra formiddagens møte ble opplest og godkjent. Møtet gikk så over til dagsordenens punkt 5 med innledning av formannen.

Konrad Nordahl: Meningen er at vi foran tariffrevisjonen neste år — når praktisk talt samtlige avtaler løper ut — skal ha

et representantskapsmøte og drøfte det endelige opplegg. Jeg skulle anta at det vil bli holdt i slutten av november eller første halvdel av desember. Denne innledningen — kanskje også diskusjonen — får derfor et mer fritt grunnlag. Vi vet ikke hvordan vi vil se på problemene mot slutten av året. Derfor har Sekretariatet heller ikke funnet grunn til å innby til noe vedtak. Vi får gå alvorlig inn på problemene og gjøre de nødvendige vedtakene senhøstes.

Vi har ikke hatt tariffrevisjon siden 1958. Når vi kommer fram til 1961, vil vi ha bak oss den lengste tariffperioden vi har hatt her i landet etter krigen. I gamle dager hendte det at vi hadde lenger tariffavtaler, men etter krigen har vi ikke hatt det. Når vi tok en 3-årig avtale i 1958, skyldtes det først og fremst to ting: arbeidstidsforkortelsen og konjunktursituasjonen.

Det er gledelig å kunne si at konjunktursituasjonen har endret seg betraktelig. Vi var redde for en langvarig nedgangsperiode. Men det ble det ikke. Forholdene begynte å normalisere seg i 1959, som ble et ganske godt år. Totalproduksjonen gikk opp med 4,5 prosent, og industriens tilvekst var ca. 5 prosent. Eksporten økte, og det var en betydelig bedring i utenriksøkonomien. På arbeidsmarkedet var det stigning i tallet på sysselsatte, og det ser ut til at det fortsetter å gå opp i år.

Jeg vil feste oppmerksomheten ved en minusfaktor. Vi kan ikke merke stigningen i tallet på sysselsatte i forbundenes medlemstall. Jeg vil be hvert forbund grundig analysere hvorfor medlemstallet går tilbake, mens sysselsettingen øker innen forbundets område. Jeg vil ikke si mer om den saken. Undersøk hva som er årsakene!

Det har vært inntektsstigning i den tid som er gått. Vi fikk ikke full kompensasjon for arbeidstidsforkortelsen, men lønnsstatistikken viser at den er opparbeidet til full kompensasjon. Reallønnsforbedringen fra 1958—1959 var 1,9 prosent for menn og 1,7 prosent for kvinner. Selv om ikke stigningen i reallønnen er stor, er den der iallfall. I Norsk Arbeidsgiverforenings publikasjoner kan vi lese at reallønnsøkningen har vært mye større. Det kommer av at Arbeidsgiverforeningen sier at forkortelsen av arbeidstiden er en reallønnsforbedring. De regner derfor med de 5 prosentene som kompensasjonen for kortere arbeidstid ble. Vi kan ikke akseptere en slik regnemåte. Vi kan si at kortere arbeidstid er et resultat av velstandsutviklingen, men vi kan ikke si at reallønnen er hevet med 5 prosent.

Når det gjelder spørsmål om ytterligere forkortelse av arbeidstiden, vil jeg minne om at den forkortelse av arbeidstiden vi sist fikk, var et resultat av samarbeid med de svenske og danske hovedorganisasjoner. Vi var enige om at før vi gikk videre måtte vi se på

resultatene av den forkortede arbeidstiden og legge opp et program. Resultatet i Sverige, Danmark og Norge har vært at at produksjonen ikke har falt. Tvert om. Produksjonen er steget til tross for at arbeidstiden er skåret ned. Det skulle tale for at man gikk lenger. Imidlertid har våre svenske venner inngått en 2-årig avtale uten at arbeidstiden er nevnt. Våre danske venner har tariffrevisjon noenlunde samtidig med oss. De begynner forhandlingene allerede i oktober—november. Jeg nevner dette for å peke på at det kan bli vanskelig for et enkelt land i Norden å kreve forkortelse av arbeidstiden hvis ikke det blir fulgt opp i de andre landene. Jeg tror situasjonen er slik at det ikke vil være riktig å fremme kravet før den svenske avtalen løper ut i 1962. Det er mulig at dette spørsmålet vil bli gjenstand for skandinaviske drøftinger til høsten, men det er ikke bestemt.

Enkelte andre land er kommet lenger enn oss når det gjelder arbeidstiden. I britisk industri vil den komme ned på 42 timer pr. uke i løpet av dette året. Nå er den 44 timer, men enkelte britiske forbund har 42 timer. Ved utgangen av dette året vil de fleste ha 42 timer. Arbeidstiden er ellers 45 timer i de land vi kan sammenlikne oss med. Dette med arbeidstiden får vi ellers drøfte nærmere til høsten.

En annen ting av interesse for oss er prisutviklingen. Den har vært nokså jevn. I 1959 steg levekostnadsindeksen med 2,2 prosent. Nå ligger indeksen på 164 poeng. Hvis ikke det var blitt gjort noe fra statens side, ville indeksen gått over den røde streken neste måned. Stortinget har bevilget så store subsidier at prisindeksen kommer til å ligge på 164 poeng ut over sommeren. Så blir det sesongmessig fall til høsten. Indeksen vil så ligge 2-3 poeng under den røde streken ut dette året og inn i neste år. I Stortinget var Høyre mot subsidiebevillinger, mens både Industriforbundet og Arbeidsgiverforeningen mente det ville være uheldig om det ble indeksregulering nå. LO sto på samme linje. Vi visste det ville bli vanskeligheter med kompensasjonens størrelse. Vi mente derfor det ville være en fordel å vente til tariffrevisjonen og at det derfor ville være riktig å bruke subsidier til å holde indeksen under den røde streken.

Dette med subsidiene vil skape problemer når vi kommer fram til tariffrevisjonen. Vi hadde de samme problemene i 1958. Regjeringen reduserte subsidiene, vi fikk en indeksregulering, så nye subsidier igjen. Vi håper det ikke skjer på samme måten denne gangen. Hvis subsidiene blir tatt vekk, må vi innrette tariffrevisjonen deretter, men det vil ikke bli noen behagelig situasjon å komme i. Vi får håpe at vi ikke får de samme vanskelighetene som forrige gang.

Dette vil imidlertid være mer avklaret når vi holder representant-skapsmøte til høsten.

Det er kommet en ting til som vi ikke kan se bort fra, og det er frihandelsområdet. Det har vært skrevet og diskutert så mye at det ikke er mulig for meg å si noe nytt om dette. Det hersker en viss usikkerhet om hvordan utviklingen vil bli. Forhåpentlig vil eksper-tenes prognoser slå til, men det kan vi ikke være sikre på. Utvik-lingen avhenger også av rivaliseringen mellom de indre seks og de ytre sju. Fra 1. juli reduserer EFTA, altså de ytre sju, tollsatsene med 20 prosent. Hvorvidt det vil få innvirkning på prisene vet jeg ikke. Vi har truselen fra de indre seks — Hallsteinplanen — om å bygge tollsatsene ytterligere nedover. Det har nettopp vært en fag-foreningskonferanse med representanter fra de seks landene. De går inn for Hallsteinplanen og mener det ville være en fordel om den ble gjennomført. Dette er situasjonen i øyeblikket. Hvordan EFTA vil virke på lenger sikt, tør jeg ikke si. Det er gjort endel fra statens side for å skape et bedre klima for dem som vil investere her i landet. Mange har tolket dette som skritt på veien bort fra arbeider-bevegelsens politikk. Det er vel for stritt å si det på den måten. Vi har den eneste arbeiderregjering i Europa med et flertall i parla-mentet. Det er i vår interesse å ha økonomiske forbindelser også med andre enn dem som er våre politiske venner. Deretter må vi innrette oss.

Den friere bevegelse for det private initiativ som vi har sett endel av — vi har jo sett at restriksjonene er blitt avvirket på det ene og andre området — må få innflytelse på fagbevegelsens virk-somhet. Så lenge alt var strengt regulert fra statens side, er det klart at det rent psykologisk måtte virke inn på medlemmene i fag-bevegelsen. Etter hvert som det private næringsliv får bevege seg friere, vil det også virke inn på fagbevegelsens virksomhet. Vi unn-går ikke at medlemmene trekker paralleller. Jeg skal ikke si mer om frihandelen, det er sagt så mye på forhånd.

Vi har ikke mange tariffrevisjoner i år. Vi har hatt en i land-bruket. Arbeidstiden ble satt ned til 45 timer, og det ble også gitt lønnstillegg. Her har jo reallønnen ligget lavt, og tillegget er vel unt.

Staten har en stor revisjon i år. Forslaget er ute til avstemning. Svaret skal gis denne måneden, slik at Stortinget kan behandle saken før pinse. Jeg skal ikke gå inn på forslaget. Jeg tror at slik som stillingen er, har man kommet fram til et ganske bra resultat. Avtalen skal gjelde for to år, endel av tillegget blir gitt i år, resten neste år. Indeksen løftes til 163 poeng, og svingningstallet blir 5 fulle poeng. I det private næringsliv er det indeksregulering etter et svingningstall på 6 poeng. Men det er ikke 6 fulle poeng, det kan

bli 5,5 poeng. Det avhenger av hvordan indeksen ligger. 165,5 poeng rundes opp til 166. I starten blir det gjennomført 5 hele poeng. Statsfunksjonærene får altså et halvt poeng mindre enn i det private næringsliv. Jeg håper at forslaget blir vedtatt. Utenriksfarten kom-mer opp til høsten. Ellers løper hele tariffkomplekset ut neste år.

Vi kan fundere på hvordan det vil gå neste år. Det skal ikke jeg gjøre. Jeg skal bare komme inn på spørsmålet om fellesoppgjør eller forbundsvise oppgjør og spørsmålet om tariffperiodens lengde. Jeg tror alle er enige om at en 3-årig avtale kan vi ikke ta. 2-årig avtale må bli det lengste. Den må ha reguleringsbestemmelser hvis ikke vi skal gå over til det svenske systemet. I Sverige har de inngått en avtale for det private næringsliv med lønnstillegg på 7 prosent, endel utbetales i år, resten neste år. Det høres godt ut dette med 7 prosent, men vi må ta i betraktning at 2,2 prosent er dekning for arbeidstidsforkortelsen og 4 prosent dekning for stigningen i prisnivået på grunn av den generelle omsetningsavgiften. Jeg tror det er riktig som den norske presseattachéen i Stockholm skriver i en rapport, at forslaget betyr faktisk redusert levestandard i Sverige.

I Sverige som i Norge er det en sterk lønnsglidning, men den er som kjent ujevnt fordelt. Det interessante ved det svenske oppgjøret er at man tar et rundt lønnstillegg i prosent og fordeler det på 2 år i stedet for å ta indeksbestemmelse. I Amerika er det endel indu-strier som har to-tre års avtaler med lønnstillegg etter bestemte mellomrom. Det har vært mye strid om indeksreguleringen her i landet. Hvis vi går inn for 2-årig avtale, kan vi jo tenke på det svenske systemet.

Det siste alternativet er 1-årig avtale, som betyr at det ikke blir reguleringsbestemmelse. I Stortinget har det vært mye strid om indeksbestemmelsene, endel vil ha dem vekk, andre vil ha dem moderert. Senterpartiet vil ha en «renset indeks», endel vil ta ut de indirekte skattene, andre vil ha vekk alkohol og tobakk. Vi kan si at endel som er i indeksen, ikke behøvde være der, f. eks. trygde-avgiftene. Men indeksen bygger på det som det koster å leve. Prin-sippene for indeksen er på mange måter internasjonalt bestemt. Skal det være sammenlikningsgrunnlag mellom forskjellige land, må det være noenlunde felles beregningsgrunnlag, da må noenlunde de samme varer og tjenester gå inn i indeksen. I Danmark er også de direkte skattene med, ellers er grunnlaget det samme. Skal vi endre på dette, vil det skape vanskeligheter. Derfor kan ikke vi gi slike forslag vår tilslutning.

Vi får et nytt indekstall i slutten av året. Det har et bredere grunnlag, det bygger ikke bare på arbeiderfamiliene, men på hele

folket. Vi har gitt det vår tilslutning. Det er galt å bygge beregningene på en liten gruppe av mennesker. Jeg skulle tro at vi ved neste års tariffrevisjon vil ha som grunnlag det nye indekstallet fra Statistisk Sentralbyrå.

Så er spørsmålet: Skal vi ta fellesoppgjør eller forbundsvis oppgjør? Jeg er tilhenger av oppgjør for de enkelte tariffavtaler. Men vi kan ikke tro at vi lever helt uavhengige av hverandre, slik at det som et forbund gjør ikke får innvirkning på andre områder. Iallfall hvis det blir konflikt vil forbundene få innvirkning på hverandre. Konflikt for enkelte fag og industrier vil bety at også andre vil bli trukket med. Hvis kraftverkene stopper, hvor mange vil få arbeid da? Det samme spørsmålet kan vi stille hvis transportfolkene stopper tilførselen av olje og bensin. Det dreier seg her om små grupper, men de kan trekke mange med seg. Selv om forbundene tar oppgjør hver for seg, må de i en viss grad ta hensyn til hverandre. Jeg tror, som sagt, at det vil være riktig at hvert forbund gjør opp for seg neste år.

For enkelte grupper vil det bli vanskeligheter i alle fall. Det gjelder f. eks. grupper innen transporten — landtransporten og rutebilsjåførene, som nesten ikke har noen lønnsglidning. De har vært utsatt for kurtise og fått sympatierklæringer fra borgerlig hold. De skal innfris neste år. Det skal vi sørge for. Vi har allerede sagt til Arbeidsgiverforeningen at den skal få betale for den hallo som fra borgerlig hold er laget omkring disse gruppene. Det blir en vanskelig situasjon, men den får vi ta.

Når det gjelder rutebilsjåførene, har vi laget et rutebilkartell, som skal forsøke å samordne kravene og arbeidsforholdene mest mulig for dem som arbeider i rutebiltrafikken. Vi håper det vil gi resultater neste år.

Jeg vil nevne en sak til: kvinnelønningene. I Sverige har de funnet fram til en ordning. Det kan diskuteres om det er en god ordning, men den rekker iallfall et stykke på vei. I Sverige reiste de i år saken i hele sin bredde. Vi vil også gjøre det neste år. Her må opplegget bli det samme for de forskjellige forbundene som har kvinnelig arbeidskraft.

Neste år vil bli et livlig år. Vi har en altomfattende tariffrevisjon, kongress i mai og stortingsvalg i september.

Til slutt vil jeg nevne en sak som er kjedelig, men som også vil få betydning for tariffrevisjonen. Det er den dommen vi fikk i vinter, da LO ble dømt til skadeerstatning, den såkalte Schøyen-dommen. Dette er noe nytt i norsk arbeidsrettspraksis. Siden vi i 1915 fikk Arbeidstvistloven og fram til denne dommen er LO ikke blitt dømt til skadeerstatning. I et par tilfelle er det lagt ned påstand

om å gjøre ansvar gjeldende overfor LO, men det har ikke rukket fram. I Schøyen-saken kom Arbeidsretten til det resultat at LO skulle dømmes. Det er en alvorlig affære. Dommen er begrunnet med at LO ikke har gjort nok for å hindre en ulovlig konflikt — uten at retten definerer hva som er nok. Ved enhver ulovlig konflikt vil Arbeidsretten kunne si at LO ikke har gjort nok. Etter Arbeidsrettens fortolkning kan vi ikke oppfylle de forpliktelsene vi påtar oss når vi undertegner tariffavtalene. Det har reist spørsmålet om LO skal undertegne avtalene. Dette er ikke en lett sak. Tariffavtalene og Hovedavtalen har ikke parallell utløpstid. Hovedavtalen er sluttet for lenger tid og går ut 31. desember 1961. Da skulle vi etter god gammel skikk være noenlunde ferdig med tariffrevisjonen.

Sekretariatet har nedsatt en komité som består av tre jurister. Mentsen og meg. Vi skal se på denne saken — om LO skal gå ut som parthaver i de ordinære tariffavtalene og i Hovedavtalen. Vi er så vidt begynt. Vi har fått et arbeidsdokument, men noe endelig standpunkt har vi ikke. Vi vil arbeide så mye med saken at vi har et standpunkt klart til kongressen neste år.

Det har vært mye diskusjon om Schøyen-dommen. Hele borgerpressen har vært forarget over at Mentsen uttalte misnøye med dommen, at arbeiderpressen tok avstand fra den og at kameraten vår i Arbeiderbladet reiste spørsmålet om Arbeidsretten har den riktige sammensetning. Det har i borgerpressen vært mye forargelse, men det skal vi ikke ta så høytidelig. Det skulle bare mangle at man i et demokratisk samfunn ikke skulle kunne kritisere en dom. Domstolen er den tredje statsmakt. Vi har lov til å kritisere Stortinget og Regjeringen, vi har også lov til å kritisere domstolene. Det har vært gjort mange ganger. Vi har også lov til å si at man bør flytte på dommere, ikke fordi vi er uenig i en bestemt dom, men fordi domstolen ikke har en sammensetning som svarer til oppgavene. Jeg vil ikke si at det er nødvendig å endre på Arbeidsrettens sammensetning. Det er jeg ikke sikker på, men den enkelte samfunnsborger har rett til å gi uttrykk for et slikt syn. I gamle dager var det ikke så ualminnelig at det ble krevd endringer i domstolenes sammensetning. Vi husker den tiden da arbeiderbevegelsens folk skulle dømmes i alle tilfelle. Hvis de ble frifunnet, jamret borgerpressen. Jeg husker at det ble reist krav om å avskaffe juryen fordi enkelte frifant våre folk. Vi skal ikke bry oss om hysteriet i borgerpressen etter Schøyen-dommen. At en jurist som det blir sagt tilhører arbeiderbevegelsen, har vært ute på samme måte med innlegg i Arbeiderbladet, skal vi heller ikke ta så høytidelig.

Vi er nødt til å ta Schøyen-dommen opp til alvorlig drøftelse. I Sverige er de enige om at det svenske LO og den svenske Arbeids-

giverforeningen ikke skal saksøke hverandre. Det overlater de til underorganisasjonene. Hvorfor saksøkte Norsk Arbeidsgiverforening LO? Det vet vi ikke. Jeg skulle anta det skyldes aggressive krefter som kjører på — til tross for at de måtte vite at en dom mot LO måtte få konsekvenser for arbeidslivet i framtiden. Likevel gjorde de det. Jeg tror nok at enkelte av Arbeidsgiverforeningens folk skulle ønske at den dommen ikke var blitt avsagt. Inntil dette blir rettet på, kan ikke forholdet mellom organisasjonene bli det samme som tidligere.

Diskusjonen

Karsten Torkildsen, Sekretariatet: Jeg tror det er riktig at vi ikke innlater oss på opplegg til tariffrevisjonen nå. Det er for tidlig. Men jeg tror vi skal ta med noe av de virkningene som henger igjen etter fellesforslaget. To vesentlige ting henger igjen. Den ene er fortløpningen av kompensasjonsspørsmålet i forbindelse med arbeidstidsforkortelsen. Det er et viktig spørsmål som ligger der. Mange forbund er utålmodige og ser med forventning fram til 1961. Det andre som jeg vil nevne, er at vi ikke kan inngå en ny 3-årig avtale. Vi har ikke glemt det som skjedde ved indeksoppgjøret i august 1958. For det tredje: Vi skal være klar over at forbundsvisе forhandlinger har sin begrensning. Formannen var inne på det. Arbeidsgiverforeningen lar ikke den enkelte industri gå alene ut i konflikt. Men jeg tror det er av veldig betydning at vi nå får forbundsvisе forhandlinger. Det er nå 4—5 år siden forbundenes representanter kom til forhandlingsbordet. Det skjer mye på 5 år.

Vi har hatt en stagnasjon i interessen for faglige møter. Mange spør hva som er årsaken. Vi får høre at alt bestemmes i Oslo. Dette at medlemmene ikke får velge sine folk som skal sitte ved forhandlingsbordet og motivere sine krav, har en veldig virkning innad på foreningslivet.

Vi kan komme i den situasjon at et fellesoppgjør om de store spørsmålene kan bli aktuelt. Jeg er ikke overbevist om at bedriftspensjoneringen vil være løst før tariffrevisjonen 1961. Vi må arbeide for at disse generelle spørsmålene blir løst. Det er også mange særkrav å forhandle om. Jeg vil be om at forbundene får god tid til forberedelsene. La det ikke gå utover november før forbundene kan ta fatt.

Bjarne Klafstad, Norsk Elektriker- og Karftstasjonsforbund: Formannen nevnte kraftverkene, og jeg ser det som en utfordring til meg. Vi har tidligere tatt forbehold om kraftverkene. Vi fikk et løfte fra representantskapet om at kraftverkene skulle komme i en særstilling ved fellesoppgjøret. Det skjedde ikke. Vi kritiserte ikke

LO for det. Vi vet at det er mange hensyn å ta under et fellesoppgjør.

Det faktiske forhold er at betjeningen ved kraftverkene i Norsk Arbeidsgiverforening har kr. 2.000.00 mindre i lønn enn betjeningen ved statens og kommunenes kraftverk. Vi får stadig skriv med klager over lønningene. Vi kan ikke svare annet enn at lønningene er låst fast til 1961. Ved tariffrevisjonen vil forbundet sette alle krefter inn for å rette på opplagte misforhold og uholdbare forhold. Jeg går ut fra som gitt at vi får LO's fulle støtte. Vi har nå de største vanskeligheter med å beholde medlemmene. Spørsmålet er hvor mange medlemmer vi har igjen ved tariffrevisjonen 1961. Enkelte grupper har vi mistet. Andre har vi fått stagget med løfte om kraftig innsats neste år.

Einar Strand, NNN: Etter at jeg hadde sett referatet av formannens 1. mai-tale, var jeg sterkt interessert i å høre utredningen på dette møtet. Den stemte ikke med overskriften i enkelte aviser om at det allerede var avgjort at det neste år skulle bli forbundsvisе oppgjør. Jeg vil be om at det blir tatt hensyn til én ting: Vi har i LO fulgt det prinsipp at vi skulle gå inn for å heve de lavestliggende gruppene. Det er verd å se på om forbundsvisе oppgjør vil tjene det prinsippet. Tidligere har vi hørt ett argument i denne forsamlingen: Skal vi føre fram merkesaker, kan det ikke skje ved forbundsvisе oppgjør. Sist fikk vi 45 timers arbeidsuke. Skulle vi hatt forbundsvisе oppgjør, kunne mange skutt en hvit pinn etter 45 timers uke. Nå har vi bedriftspensjoneringen. Jeg skulle tro at de forhandlingene som nå blir ført, ikke vil gi resultat. Spørsmålet melder seg: Kan vi oppnå bedriftspensjonering ved forbundsvisе oppgjør, eller vil det bli lettere på felles basis? Vi kan ta sjansen på at arbeiderflertallet blir styrket ved valget og kjøre bedriftspensjoneringen fram gjennom Stortinget. Vi kommer ikke fra at vi må gå inn for de lavestlønnte gruppene. Vil de øvrige gruppene ta sjansen på å støtte de lavestlønnte gruppenes krav?

Arne Barlie, NNN: Formannen sa at vi ikke lever uavhengig av hverandre. En skulle tro noe annet når vi ser lønnsoppgjørene for stat og kommuner.

Formannen nevnte også stagnasjonen i medlemstallet i LO. Når de som begynner i en jobb, får høyere lønn enn tariffen, hvorfor skal de da organisere seg hos oss? Hva glede har en da av å sitte som tillitsmann?

Tor Aspengren, Sekretariatet: Om vi ikke kan ta reelt standpunkt til tariffrevisjonen 1961, har vel de fleste diskutert problemene, slik at visse konturer er klare. I Jern og Metall har vi drøftet spørsmålet om minstelønnsatsene. Utviklingen har vært slik at

fortjenesten har gjort et voldsomt sprang i relasjon til timelønnen. Tidligere var det et våpen i våre hender at når det ikke ble enighet om akkordsatsene, skulle det arbeides på daglønn. Nå bruker arbeidsgiverne denne bestemmelsen til sin fordel. De er klar over at dersom det ikke blir oppnådd enighet om akkorden, har de et våpen i sin hånd. I Sverige ble det reist krav om radikal heving av minstelønssatsene, men det svenske Jern og Metall sa at de betyr ikke noe. Vi vil vurdere situasjonen og gå inn for å få hevet minstelønnningene. Jeg håper vi ikke vil oppleve den samme diskusjon som i Sverige.

En annen ting jeg vil nevne, er at det prosentuelle tillegget ved indeksoppgjøret førte til at de lavest lønte fikk det minste tillegget. Jeg håper vi ikke opplever det på nytt. Jeg skal ikke ellers komme inn på problemene, men jeg ville nevne dette.

Bjarne Dahlberg, Norsk Baker- og Konditorforbund: Jeg tror ikke vi på neste representantskapsmøte kan unngå å gjøre vedtak med sikte på tariffoppgjøret neste år. Det ville være uansvarlig å ikke ta hensyn til de gruppene som Strand nevnte. Visse prinsipper må vi ha. Når Sekretariatet forbereder tingene, må det vite at det er uhyre stor skilnad på gruppene. Karsten Torkildsen sa at neste år er det 5 år siden det ble foretatt et teknisk revisjon av avtalene. Jeg vil tilføye: Neste år er det 5 år siden enkelte grupper fikk lønnsforbedring. De har ligget på det samme nivå og altså fått en betydelig senking av reallønnen. Sekretariatet må ta for seg lønnsbildet når det skal trekke opp prinsippene. Jeg vil understreke at det også må ta med i betraktningen de økonomiske konsekvenser utlikningen må få.

Rudolf Eriksen, Norsk Bekledningsarbeiderforbund: Mange har spurt hvordan det kan forholde seg at det først ble inngått forlik i Schøyen-konflikten og etterpå kommer en dom. Det vanlige når man inngår forlik, er at man garderer seg mot erstatningskrav.

Erik Eriksen, Norsk Treindustriarbeiderforbund: Det er stor skilnad på lønningene. Enkelte tjener kr. 4.00 i timen, andre kr. 10.00. Også innen det enkelte forbund kan det være stor forskjell. Medlemmene krever at organisasjonen skal vareta alles interesser. Jeg vil ikke kritisere LO for det som er gjort i retning av utjamning. Jeg vet hvor vanskelig det er. Spørsmålet er om forbundene ikke kan gå til et mer åpent samarbeid. Før revisjonen i 1956 hadde jeg inntrykk av at forbundene helst ville hemmeligholde hva de aktet å kreve. Jeg er klar over at enkelte av oss er i bransjer som har liten margin å gå på. Bransjen har dårlig lønnsevne. Kan det lykkes et sakkyndig utvalg å ta hele dette problemet opp? Jeg henstiller til Sekretariatet å se på dette.

Walther Edfeldt, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund: En klubbformann i dag forhandler året rundt. I fjor hadde vi ved min bedrift 30 forhandlingsprotokoller. De fleste møtene førte til forbedringer for enkelte. Vi må komme fram til en tariff som svarer til levevilkårene. På den bedriften hvor jeg arbeider, er det lønnsforskjell på kr. 4000.00—5000.00. Det er ikke rart at det blir gnisninger. Jeg mener det nå er riktig med forbundsvisе forhandlinger, slik at vi kan få legge fram sakene våre. Vi må få løftet minstelønnen, slik at det ikke blir så stor forskjell på lønningene.

Oscar Olsen, Oslo Fylke: Prinsipielt er jeg enig med dem som sier at vi står sterkest ved samlet oppgjør og at vi på den måten best kan heve de lavest lønte. Selv tilhører jeg Transporten, som er lavt lønt. Men det er et alminnelig ønske at vi denne gangen får forbundsvisе oppgjør, helst gruppevis. Et av argumentene som Landaforbundet bruker er dette: Det er andre som avgjør deres lønnsforhold. Det vil være rent taktisk riktig at vi nå får et eget oppgjør. Transporten står i en særstilling. Formannen nevnte at vi ved å stoppe tilførselen av olje og bensin kan trekke mange med oss. Jeg tror det ville være taktisk klokt å prøve det denne gangen.

Når det gjelder det spørsmålet som Rudolf Eriksen reiste, vil jeg nevne at vi selvfølgelig trodde at erstatningskravet ville bli frafalt når det ble forlik. Vi ble høylyst forbauset da erstatningskravet kom. Når det kom, tror jeg det er riktig som Nordahl sa, at det skyldes aggressive krefter i Arbeidsgiverforeningen. Vi skal være oppmerksom på at Schøyen også fikk en smekk, og at det nå er skiftet direktør ved Schøyen.

Bjarne Andresen, Norsk Papirindustriarbeiderforbund: Hva skal vi gjøre for å få våre arbeidskamerater fagorganiserte? Det er i dag et av de største problemene. Libertas driver en iherdig kampanje for å få arbeiderne vekk fra LO. Det er ikke nok at vi innen de enkelte forbund drøfter organisasjonsproblemene. Det må komme et utspill fra høyere hold. Det venter vi på.

Kjønrik Kjøniksen, Sekretariatet: Det er vanskelig å gi noe positivt bidrag til diskusjonen om tariffrevisjonen 1961. Jeg vil understreke det formannen sa om tilslutning til LO. Medlemsstatistikken er ikke gunstig. Ved neste års tariffrevisjon må vi skape den tillit som er nødvendig og som kan gjøre tilslutningen større. Jeg skal ikke komme inn på Transportarbeiderforbundets problemer. Vi har grupper som ligger etter. Jeg håper vi kan få rettet på det. De fleste av våre tariffier løper ut om høsten. Vi kan ikke i dag vite hvordan det vil ligge an neste høst. Vi har fått støtte fra uvant hold, men det skal vi ikke legge så mye vekt på.

Jeg tror 1-årig tariffperiode ville være uheldig, iallfall for vårt

forbund. Vi har ca. 700 overenskomster med bedrifter utenfor Arbeidsgiverforeningen. Vi ville ikke bli ferdig med den ene tariffrevisjonen før vi måtte begynne på den neste.

Harald E. Olsen, LO's distriktskontor, Porsgrunn: — Vi har et synkende medlemstall som formannen sa. Det virker ironisk at medlemskampanjen i jubileumsåret 1959 ga slike resultater. Hva er årsaken? En av dem er at vi har bygd ut en sosiallovgivning på så mange områder at en uorganisert følger seg temmelig trygg. Når vi opplever at uorganiserte tjener mer enn organiserte, blir ikke bildet bedre. Vi har et godt samarbeid med Arbeiderpartiet, men i kommuner med arbeiderpartiflertall opplever vi at de som står utenfor LO får større lønn enn de som står i Kommuneforbundet. Vi må også kunne stille krav til dem som representerer oss i den politiske arbeiderbevegelse. En annen ting jeg vil peke på er at vi begynner å miste den kontakten vi hadde gjennom de fylkesvise årsmøtene. Kanskje vi burde begynne å samle folkene i de enkelte fylker til møter av og til. Vi har tapt mye på at den kontakten er sjaltet ut. Vi må også satse mer på opplysningsarbeidet. Vi kan ikke ofre nok på den sektoren. Et annet spørsmål er om vi ikke burde bruke reklame. Utnytter vi avisene slik vi burde?

Kjell Jensen, Norsk Tobakkarbeiderforbund: Hovedspørsmålet er om vi skal ha fellesoppgjør eller forbundsvise oppgjør. Personlig mener jeg at det er nødvendig med forbundsvise oppgjør. Vi må se dette i sammenheng med stagnasjonen i medlemsbevegelsen i LO. Det er en belastning for organisasjonen overfor medlemmene at vi har lange tariffperioder. Vi mister kontakten, og møteinteressen blir svak. Vi får medlemmene fram når de skal ta stilling til tarifforslag. Vi bør ikke ha kortere avtaleperiode enn 2 år. 1 års avtale vil ikke være gunstig. Det ville skape uro på de enkelte arbeidsplasser. 2-årig avtale med helautomatisk indeksregulering er det mål vi må sette oss. Selvfølgelig kan vi ha generelle forhandlinger om spørsmål av generell art, f. eks. likelønnsspørsmålet. Jeg tror det bare kan løses gjennom felles forhandlinger.

Konrad Nordahl, Sekretariatet: Ingen flere har forlangt ordet, og debatten er avsluttet. Vi ligger foran timeplanen, men vi avbryter møtet nå og starter i morgen kl. 9.30.

Boikotten av sørafrikanske varer.

Onsdagens møte tok til kl. 9.30. Protokollen fra tirsdagens møte ble opplest og godkjent.

Konrad Nordahl, Sekretariatet: Før vi tar fatt på dagsordenen, har vi et par saker. Sekretariatet har hatt møte i dag. Vi drøftet

spørsmålet om å forlenge boikotten av sør-afrikanske varer. Den er fastsatt til månedene mai, juni, men vi har sagt at den muligens vil bli utvidet. Vi har lovt å gi varsel innen 15. mai. Sekretariatet har besluttet å utvide boikotten også til månedene juli og august.

Aug. Crowe, Norsk Transportarbeiderforbund: Under formannens redegjørelse i går festet jeg meg ved at han sa at vi må ha forbindelse også med mennesker som ikke er våre politiske venner. Jeg er fullt ut enig i at boikotten blir forlenget. Jeg vil nevne et tilfelle vi hadde i Bergen i forrige uke. Det ble påstått at sør-afrikansk frukt ble omladet i England, så omladet i Bergen og sendt nordover. Som tillitsmann vil jeg klart si fra at hvis lossearbeiderne i Bergen sier at de nekter å losse og laste sør-afrikanske varer, vil de få min velsignelse.

Konrad Nordahl, Sekretariatet: Jeg vil gjøre oppmerksom på at dette er en kjøpeboikott. Vi har henstilt at ingen kjøper sør-afrikanske varer. Det er ikke en produsent- eller transportboikott. Vi måtte nylig betale en skadeserstatning, og vi vil ikke ha flere. Jeg vil poengtere at dette ikke er en arbeidsblokade. Nekting av lossing og lasting er en tariffstridig handling. Vi har bare satt i verk en kjøpeboikott.

Kjønig Kjøniksen, Sekretariatet: Både Transportinternasjonalen og den skandinaviske samarbeidsorganisasjon har drøftet om vi skulle trekke losse- og lastearbeiderne inn i boikotten. Vi har funnet at det ikke ville være formålstjenlig og igangsette en blokade av en slik art. Det må vi bøye oss for, også lossearbeiderne i Bergen.

Sekretariatets vedtak ble tatt til etterretning.

Schøyen-dommen.

P. Mentsen, Sekretariatet: Jeg vil gjerne si noen ord om et spørsmål som ble reist her i går ettermiddag. Det gjelder spørsmålet fra Rudolf Eriksen om hvordan streiken ved Schøyen kunne heves med forlik uten at vi hadde fått garanti mot erstatningsansvar. Det er alltid to parter i et kontraktforhold, det gjelder også forlik. Vi må skille mellom lovlige og tariffstridige streiker. Ved Schøyen var det en tariffstridig streik. Ved lovlig konflikt kan det stilles betingelser i forliket. Det brøt ut konflikt ved Schøyen 3. oktober i fjor. Arbeidet kom i gang 5. oktober. Avtalen gikk ut på at det ikke skulle reises erstatningsansvar. Fire dager senere brøt det ut ny konflikt. Det lyktes ikke å få arbeidet i gang før Arbeidsretten var satt, 13. oktober. Våre jurister måtte erkjenne at det var en tariffstridig konflikt. Arbeidsrettens formann søkte forlik, og det ble tatt

opp forliksforhandlinger om natten. Det ble enighet om at arbeidet skulle gjenopptas. Arbeidsgiverforeningen krevde at det skulle skje betingelsløst. Det fikk vi bort. I stedet ble det sagt at man senere skulle diskutere de problemene som førte til streiken.

Jeg bør kanskje tilføye: Vi var overrasket over at den annen part gikk til søksmål. De hadde ikke fraskrevet seg retten, men det er alminnelig blant gentlemen at når man har inngått et forlik, går man ikke til retten etterpå. Vi kan altså ikke betrakte alle i Arbeidsgiverforeningen som gentlemen. Under Arbeidsrettens forhandlinger prøvde vi å utnytte dette at det var inngått forlik. Det ble det ikke tatt hensyn til. Mitt inntrykk er at Arbeidsrettens flertall var mer opptatt av spissfindigheter og hårkokte juridiske formuleringer enn av det som hadde ført til konflikten.

Bedriftspensjoneringen.

Alf Andersen, Sekretariatet: Det ville vært hyggelig og bra om vi på dette møtet hadde kunnet legge fram et fullt ferdig forslag. Det var forutsetningen. Når den ikke har holdt stikk, har det mange årsaker. Først og fremst skyldes det at bedriftspensjoneringen er en alvorlig historie av store dimensjoner og med mange problemer. Det er partenes forutsetning at vi skal prøve å være ferdig i 1960. Det vil da bli lagt fram forslag senere i år.

Kongressen i 1957 gjorde vedtak om bedriftspensjonering. Sekretariatet besluttet å reise kravet ved tariffrevisjonen i 1958. Et utvalg ble nedsatt til å utrede spørsmålet. Det avgå innstilling i slutten av 1957, og jeg redegjorde for den innstillingen på representantskapsmøtet i januar 1958. Etter tariffrevisjonen har begge organisasjonene oppnevnt en felleskomité. Fra LO møter Karsten Torkildsen, Odin Rønbeck, Otto Totland, Tor Aspengren, Jon Rikvold og jeg. Vi hadde vårt første møte 28. juli 1958. Vi har siden stadig hatt møter og diskutert nær sagt alt som kan komme opp i forbindelse med bedriftspensjoneringen. Men det dreier seg her om et stort område som må ta sin tid. Vi regner med at en tariffestet pensjon vil omfatte 3—400 000 mennesker. Det er ikke mulig å komme inn på alle detaljer her, men jeg skal nevne noen av hovedproblemene.

På hvilken måte skal bedriftspensjoneringen administreres? En rekke alternativer har vært framme. Det har vært spørsmål om forbundene skulle overta administrasjonen, vi har diskutert spørsmålet om egen administrasjon, spørsmålet om samarbeid med forsikringsselskapene, Rikstrygdeverket, Alderstrygden osv. Alle alternativer har vært diskutert. Nå står det tre tilbake: Spørsmålet

om samarbeid med forsikringsselskapene, Rikstrygdeverket eller egen administrasjon. Etter det siste møtet kan vi forresten stryke forsikringsselskapene også. Tilbake står da bare to alternativer: samarbeid med Rikstrygdeverket eller egen administrasjon, men dette er langt fra klarlagt.

Det er av vesentlig betydning for oss at vi får en vanntett innkasso-ordning. For begge parter er det av vesentlig betydning at vi kan bevare ordningens karakter som tariffestet pensjon. Bedriftspensjoneringen kan ikke innkorporeres i de offentlige trygder. Dette er et av de vanskelige spørsmålene å løse. Jeg er ikke i tvil om at det billigste og mest rasjonelle ville være å betale inn premien til Rikstrygdeverket og trygdekassene, men det er et uløst spørsmål om det blir slik eller ikke.

Hvem skal pensjonen omfatte? Da fagbevegelsen reiste spørsmålet om bedriftspensjonering, var det som et faglig framstøt. Den må bevares som en faglig avtale. Vi reiste spørsmålet om avtalen bare skulle gjelde organiserte arbeidere ved Arbeidsgiverforeningens bedrifter. Det møtte motstand fra Arbeidsgiverforeningens side. Utvalget fant det nødvendig å forelegge spørsmålet for Sekretariatet. Spørsmålet var om vi skulle holde på et slikt standpunkt. Sekretariatet besluttet at vi i henhold til Fellesforslaget skulle diskutere alle løsninger som kunne komme på tale.

Det melder seg mange problemer, ikke minst i forhold til de bestående pensjonsordninger. Enkelte bedrifter har nå pensjonsordning. Alle disse tingene vil løses etter hvert. Vi arbeider etter den hovedlinje at alle ordninger som er dårligere enn det vi kommer fram til, skal innkorporeres i den nye bedriftspensjonsordningen. Bedre pensjonsordninger lar vi bestå.

Så er det spørsmålet om pensjonsordningens omfang. LO-utvalget ville ha med også enke- og barnepensjon. Fellesforslaget har bare tatt med egen pensjon. Vi har helt fra begynnelsen av reist spørsmålet om også enke-, barne- og invalidepensjon. Det står åpent. Det hele er et kostnadsspørsmål. Nå har vi fått melding fra Arbeidsgiverforeningen om at de er interessert i å knytte enkepensjon til bedriftspensjonen. De sier at de vil tilby LO også enkepensjon. Det må man si er veldig generøst når man vet at vi reiste spørsmålet først. Men vi må se dette i relasjon til Fellesforslaget, som bare taler om egenpensjon. Vi vil fortsette diskusjonen om dette. Vi har sagt at vi også er interessert i enke- og barnepensjon, men vi kan ikke kjøpe den for enhver pris.

Når bedriftspensjoneringen skal være en påbygging av alderstrygden, vil det være rimelig at også bedriftspensjonen begynner ved 70 år. De fleste pensjonsordninger har en opptjenings tid på

30 år. Det er nå blitt hevet til 35 år i endel tilfelle, i enkelte tilfelle til 40 år. Det er ikke spørsmål om 30 eller 35 år ved samme bedrift. Pensjonen vil følge vedkommende fra bedrift til bedrift, og etter min mening kan det ikke da være særlig betenkelig å gå med på en opptjeningstid på 40 år.

Det er enighet om at vi må ha en smidig overgangsordning. Jeg tror ikke det vil bli vanskelig å få akseptert de retningslinjene som LO-utvalget har trukket opp med en opptjeningstid på 20 år i overgangen og med reduserte pensjoner for dem mellom 50 og 68 år. De over 68 år vil ikke komme med. Dette står åpent. Det er mulig at alle kan få noe. Dette er i høyeste grad et kostnadsspørsmål. Det er de eldre som trekker premiene opp. For en 65-åring blir premien sju ganger så stor som for en 25-åring, selv om 65-åringen bare får en kvart pensjon.

Det er enighet om premiefritakelse under sykdom på samme vilkår som under syketrygdloven. Det er også enighet om at de som trer ut av pensjonsordningen, skal få oppsatt pensjon, men de vil ikke bli delaktig i den standardhøyning man eventuelt kommer fram til.

Det vil kanskje være riktig å opplyse at det var temmelig stor uoverensstemmelse mellom Arbeidsgiverforeningen og oss for ikke så lenge siden. Den så ut til å velte hele pensjonsspørsmålet. Forut for et møte 1. februar i år, falt det noen uttalelser fra Arbeidsgiverforeningens side som foranlediget oss til å stille to spørsmål. Det første spørsmålet var: mener Arbeidsgiverforeningen at bedriftspensjoneringen er en del av tariffoppgjøret og Fellesforslaget 1958 eller mener de at den først skal realitetsbehandles i 1961? Det andre spørsmålet var: Hvilket mandat mener Arbeidsgiverforeningen at forhandlingskomitéen har? Til det første spørsmålet svarte de at saken nå bare ble utredet og at spørsmålet om hva det ville koste først kunne behandles ved tariffrevisjonen 1961. Til det andre spørsmålet sa de at Arbeidsgiverforeningens forhandlere ikke hadde fullmakt til å diskutere hva ordningen ville koste. Vi måtte bryte forhandlingene, og situasjonen ble drøftet i Sekretariatet, som innkalte Hovedforhandlingsutvalget. I Fellesforslaget heter det at innstillingen skal være ferdig til endelig avgjørelse i 1960. Vi kan derfor vanskelig forstå at vi ikke skulle være på sikker grunn. Vi har hele tiden prøvd å kunne legge fram endelig resultat på dette representantskapsmøte. Det er Arbeidsgiverforeningen oppmerksom på. Jeg skal ikke kommentere NAF's standpunkt. Etter en tid meddelte NAF at de aksepterte vårt syn. Komiteen skal framlegge resultat i 1960 og NAF's representanter har mandat til å diskutere alt i forbindelse med pensjonsopplegget.

Det er ikke mye som kan sies om ytelsene. Det er et uløst spørsmål. Mange andre spørsmål må avgjøres først. LO-utvalget har nevnt kr. 3000.00 som en rimelig tilleggspensjon. Jeg vet ikke om vi vil komme dit eller ikke. Vi vil holde fast ved dette kravet så langt som mulig. Det har vært brukt som utgangspunkt for en rekke diskusjoner. Vi har lagt vekt på at vi får et system med verdifast pensjon, slik at pensjonene ikke blir stående stille. Dette er avhengig av finansieringssystemet. To muligheter har vært diskutert: Premiereservesystemet, som vil bli kostbart, særlig til å begynne med, og utlikningssystemet, som vil bli det billigste til å begynne med, men som blir dyrere etter hvert. Vi har konsentrert oss om en mellomting: utlikningssystemet, men med påbygging av fondsopplegg.

Premiereservesystemet er så kostbart at det ikke vil bli mulig å gjennomføre det på det nåværende tidspunkt. Derfor har vi søkt en ordning som kan bli rimeligere. Vanskeligheten er dette med fondsdannelsen. En sterk fondsdannelse vil bety at den nåværende generasjon betaler mer enn den skulle gjort etter et rent utlikningssystem, men fondsopplegg vil gjøre det lettere senere og gardere mot uforutsette hendelser, f.eks. en større konflikt eller arbeidsløshetsperiode. Fondsopplegg vil gi høyere investeringstempo, og dette har falt NAF tungt for brystet. NAF har selv i Fellesforslaget sagt at de oppsparte fonds må komme bedriftslivet til gode. Det er mulig at det nå har funnet sted en endring i NAF's holdning. Vi mener at sterke fonds gir et sikrere grunnlag.

Dette med store fonds er et relativt begrep. NAF har sagt at det ikke er nødvendig med større fonds enn det som svarer til to års premie, dvs. et par hundre millioner kroner. Vi kan ikke akseptere dette. Vi mener at vi i løpet av en rimelig tid må ha fonds på en milliard kroner.

Hva vil pensjonsordningen koste? Går vi ut fra at pensjonen blir kr. 3000.00, vil det etter premiereservesystemet koste 40 øre pr. time i dag, etter rent utlikningssystem 15 øre pr. time til å begynne med, men har vi relativt sterke fonds, har vi regnet med 20 øre pr. time.

Det neste spørsmål er: hva med fordelingen? Så langt er vi ikke kommet under forhandlingene, men her får vi en nøtt å knekke.

Vi har hatt visse kontakter med Sosialdepartementet. Spørsmålet har vært reist om skattefrihet for pensjonsinnskuddene. Sosialdepartementet har ikke kunnet gi noe tilsagn om dette.

Jeg vet ikke om vi kan komme fram til et skikkelig resultat til høsten. Vi vil gjøre det vi kan for å legge fram et resultat på neste representantskapsmøte.

Konrad Nordahl: Jeg vil takke Alf Andersen for redegjørelsen. Det er vanskelig å ta en diskusjon nå. Det hele er så uklart. Å åpne en bred debatt vil ikke være bra, men hvis noen ønsker å stille konkrete spørsmål, er det anledning til det.

Arthur Granlund, Trondheim: Jeg har tidligere sagt at bedriftspensjoneringen er fagbevegelsens største oppgave. Men det er en vanskelig sak å løse. Den er spesielt vanskelig hvis den ikke gjennomføres straks med full virkning for alle. Vi skal også huske på at det er bedrifter i dag som bevilger frivillig pensjon. Det vil opphøre når vi får pensjonsordningen. Alle må bli berettiget til full pensjon — enten de er 70 år en måned før ordningen blir gjennomført eller 10 år før. Sett ikke de gamle lønnstakerne i altfor stor særklasse!

Einar Strand, NNN: Jeg har på tidligere representantskapsmøter vært inne på tanken om at forbundene bør administrere pensjonsordningen. Det går litt for langt hvis vi gjennomfører sosiale ordninger som det skal være en selvfølge at alle arbeidstakere får nytte godt av. Da betraktes det ikke som et tariffgode, men som en selvfølgelighet. Vi bør ta under nøye overveielse om fagbevegelsen bør belaste seg med problemet som tariffproblem. Vi får heller gå den politiske vei og få pensjonsordningen som folkepensjon.

Ingvald Hansen, Norsk Skotøyarbeiderforbund: Formannen sa vi burde konsentrere oss om spørsmål, men jeg vil ta meg den frihet å komme inn på viktige sider ved saken. Jeg hadde tenkt å ta ordet i går under den faglig-økonomiske situasjon, men jeg regnet med at jeg kunne komme inn på det samme i dag. Formannen nevnte organisasjonsproblemene på arbeidsplassen. Lavtlønnsgruppene ble også nevnt i går. En mann som tjener kr. 250.00 eller kr. 225.00 i uken, får et trekk på kr. 20.00 for trygdeordningene. Så kommer skatt, husleie, reise til og fra arbeid og fagforeningskontingent. For lønnsgruppene med denne inntekt blir trygdeordningene en økonomisk belastning. De har vanskelig for å få endene til å møtes. De søker å spare der det er mulig, og så sløyfer de fagforeningskontingenten. Nå sies det at bedriftspensjoneringen vil koste 20 øre i timen. Det vil bli en betydelig økonomisk belastning for enkelte. Vi kan ikke risikere mer misnøye. Den er mer alvorlig enn vi ofte vil ha det til.

Jeg skulle anta det er mer fornuftig å satse på det rent lønnsmessige ved tariffrevisjonen, særlig til fordel for de lavtlønte gruppene. Det er der vi i dag har de store problemene. Det er et spørsmål om ikke vi bør bygge ut trygdeordningene gjennom det offentlige og la fagbevegelsen konsentrere seg om det lønnsmessige. Det vil være mer rettferdig og riktig om trygdeordningene blir betalt

gjennom beskatningen. Den er tross alt progressiv. Vi i fagbevegelsen bør alvorlig overveie å la bedriftspensjoneringen stå i bero og konsentrere oss om lønnsmessige framstøt.

Konrad Nordahl, Sekretariatet: Ingvald Hansen var inne på et stort og vanskelig problem. Det blir betenkelig hvis gjennomføringen av pensjonsordningen av lønnstakere blir betraktet som en belastning. Vi må ta en inngående diskusjon på neste representantskapsmøte om dette. Vi holder nå på å beregne hva vi i Norge betaler til trygdeordninger og hva de betaler i andre land som vi kan sammenlikne oss med. Beregningene omfatter også skattebyrden. Jeg skulle anta at vi vil ha disse beregningene ferdige til neste representantskapsmøte.

Jeg har hele tiden vært betenkt over den måten trygdeordningene bygges opp på her i landet. En mann med gjennomsnittsfortjeneste pr. time, vil — når han skal begynne å betale til uføretrygden fra 1. juli — få et trekk på 6 prosent av lønnen til trygder. Men mange tjener langt under gjennomsnittet, og de får en belastning som ligger langt over 6 prosent. Dertil kommer skattetrekk og andre trekk. Det er et spørsmål om vi kan fortsette på denne måten. Jeg er i sterk tvil om vi ikke må finne fram til en annen form for finansiering av trygdene. Når bedriftspensjoneringen kommer på toppen, er det klart at det vil gå ut over det som lønnstakerne frivillig betaler. Det går ut over fagforeningskontingenten. Det har vi vært oppmerksom på hele tiden, men vi har latt oss drive med. En dag må vi si stopp. På neste representantskapsmøte vil vi kunne se det hele i sammenheng. Vi vil da kunne se på det forslaget som foreligger. Inntil da står vi fritt til å vurdere stillingen.

Emil Torkildsen, Sekretariatet: Det var en grundig og grei utredning vi fikk av Alf Andersen. Det dreier seg her om spørsmål av stor rekkevidde. Vi kan ikke ta standpunkt før det foreligger et konkret forslag. Jeg vil henstille til komitéen at den ikke overlater administrasjonen til Rikstrygdeverket hvis det kan lages en egen administrasjon for bedriftspensjoneringen.

Etter Ingvald Hansens mening blir bedriftspensjoneringen for dyr. Det får vi se på når vi får forslaget. Jeg tror det blir tatt for hardt i når det her er tale om hva det koster. Jeg syns 20 øre timen er for mye. Det blir kr. 9.00 pr. uke. I Typografforbundet har vi en pensjonsordning — med kr. 3000.00 som pensjon — men det er også uføretrygd, slik at en som er 55 år kan få full trygd. Den koster oss og arbeidsgiverne i fellesskap kr. 5.00 pr. uke. Det er dekkende, og dette gjelder en pensjonsordning som er bedre enn den vi nå diskuterer. Det er all ære verd at man prøver å være på den sikre

siden, men jeg tror at det kanskje kan klare seg med rimeligere innbetaling. Hos oss går det fint med kr. 5.00 pr. uke.

Det høres hyggelig ut det som Granlund nevnte om at alle må få pensjon. Men hva med den som fyller 70 år måneden før den settes i kraft? Vi kan ikke gi ordningen tilbakevirkende kraft og si at den skal omfatte alle som er over 70 år. Det må være en grense.

Jeg tror det er riktig å bygge ut de sosiale tilleggsstønadene. De offentlige ytelsene vil alltid være et minimum. Det er riktig at fagbevegelsen satser på sosiale spørsmål — tilleggsstønader under alderdom, ledighet og gjerne også sykdom.

Klaus Kjelsrud, Sekretariatet: I vårt forbund har vi gjort en del erfaringer med skogsarbeidertrygden. Det er ikke direkte bedriftspensjonering. Det er en offentlig trygd, men den betales av partene. Arbeideren betaler kr. 3.30 pr. uke, arbeidsgiveren kr. 5.50, altså tilsammen kr. 8.80. Toppensjonen er på godt kr. 3000.00. Etter de henvendelsene å dømme som vi har fått til forbundet, har skogsarbeidertrygden skapt mer misnøye en glede. Det er trist å måtte konstatere det. Vi har ofte drøftet det i forbundet. Kanskje ville det vært bedre om vi ikke hadde fått skogsarbeidertrygden, men satset på en tilfredsstillende folketrygd.

Etter at behovsprøven for alderstrygden ble opphevet, har det vært misnøye med samordningen av trygdene. Våre medlemmer hadde regnet med at de skulle få begge trygder ubeskåret. Skogsarbeidertrygden begynner ved 65 år, alderstrygden ved 70 år. Etter fylte 70 år blir skogsarbeidertrygden redusert til kr. 500.00—600.00 i året, som kommer som tillegg til alderstrygden. Premien på kr. 8.80 pr. uke dekker altså vesentlig årene fra 65—60. Det gir oss litt av en pekepinn om hva en bedriftspensjonering på kr. 3000.00 vil koste. Skulle vi få full skogsarbeidertrygd etter fylte 70 år, ville premien bli atskillig høyere.

Jeg tror det vil være riktig å sjalte ut arbeidet med pensjonsordningen og at fagbevegelsen konsentrerer seg om å få en offentlig trygd. Det er jeg kommet til etter de erfaringene vi har hatt med skogsarbeidertrygden.

Alf Andersen, Sekretariatet: Granlund var inne på spørsmålet om de frivillige ordningene og om overgangstiden. Når det gjelder de frivillige ordningene, vil vi med det første innhente oppgave over alle bestående ordninger. Når det gjelder de som fyller 70 år umiddelbart før ordningen trer i kraft, er det bare et spørsmål om økonomisk belastning. Vi kan ikke få en pensjon på over kr. 1000.00 hvis vi skal følge den linjen Granlund nevnte. Om noen år vil 14 prosent av befolkningen være over pensjonsalderen.

Spørsmålet som Einar Strand nevnte om administrasjon gjennom

forbundene, er forlengst utdebattert. Er man oppmerksom på hva man her tilbyr? Selv forsikringsselskapene kan ikke tilby en vannrett ordning for innbetalingene. Har forbundene et tilstrekkelig apparat? Jeg tror det ikke. Og hva vil det koste? Arbeidsgiverforbundet har 200 000 LO-medlemmer. Administrasjonen vil koste ca. 1 million kroner. Er fagbevegelsen klar til å ta den millionen, så gjerne for meg.

Skal vi gå den faglige eller politiske vei? Det er litt andre toner nå enn når vi har drøftet dette tidligere. Jeg har regnet med at vi var bundet av Fellesforslaget. Det var med begeistring vi redegjorde for Fellesforslaget da vi hadde fått med pensjonsordningen. Nå er det en annen tone. Hvis fagbevegelsens representanter mener at bedriftspensjoneringen bør gå over til den politiske front, kan vi gjøre det. Ellers får vi fortsette utredningen og se hva vi kan komme fram til. Jeg er selvfølgelig oppmerksom på at det vil bli en belastning med trekk i lønnen. De nåværende trygdene er den største belastningen. En eventuell pensjonsordning vil bare bli en liten del av det samlede trekk til trygdeordninger.

Vi er sterkt opptatt av det spørsmålet som Emil Torkildsen var inne på om administrasjonen. Vi er interessert i å beholde ordningen som en tariffestet ordning. Men det er ingen spøk å bygge opp en egen administrasjon som skal omfatte 3—400 000 lønnstakere. Om kostnadsoverslagene vil holde, vet vi ikke. Men det er noe ganske annet med bedriftspensjoneringen enn f.eks. med en pensjonsordning for typograffaget. Det er mange ting som gjør at kostnadene øker.

Til Kjelsrud vil jeg si: Jeg skulle tro at den største motstand ligger hos den yngre generasjon, som må være med å betale for dem som snart skal over på pensjon. Jeg har sett dette som et spørsmål om en solidaritetshandling. Men jeg er klar over at det er her vanskelighetene eventuelt vil ligge med å få pensjonsordningen i gang.

Felles forsikringskasse.

Hans Hegg, Sekretariatet: På kongressen i 1957 redegjorde jeg for de forhandlingene vi hadde hatt med Samvirke om mulighetene for en koordinering av forsikringskassene i forbundene. Forhandlingene førte ikke fram. Det var vanskelig å få dekket de hovedprinsippene kassene nå har, og det var vanskelig for Samvirke å gå så langt ned med premien som ønskelig. Samvirke anstrengte seg lenge, men forsikringsselskapene er underlagt lovbestemmelser.

Kongressen vedtok å henstille til Sekretariatet å fortsette arbei-

det med å utrede saken, slik at det kunne bli enten en felles forsikringsordning i ett selskap eller en felles forsikringskasse. Sekretariatet satte ned en komité til å arbeide med spørsmålet. Den besto av 7—8 medlemmer fra forbundene og 2 fra LO. Det viste seg at forbundenes representanter i forveien hadde hatt så mye befatning med forsikringssaker at de med en gang sa at det ikke var mulig å komme fram gjennom forsikringsselskapene. Komitéen konsentrerte seg da om på organisasjonsmessig basis å komme fram til en felles stønadskasse. Komitéen innhentet opplysninger om forbundenes forsikringskasser i 1956, 1957 og 1958. Det viste seg at den driftsmessige påkjenningen på kassene var økt. Innbetalingene var økt med 7 prosent, men utbetalingene med 21 prosent. Denne utviklingen har vi ikke hatt materiale til å analysere i detalj. Vi må regne med at påkjenningen vil bli sterkere i tiden som kommer. Oversikten viste at omtrent alle LO-medlemmer er med i en forsikringskasse. Bare 4 forbund — med 0,7 prosent av medlemsmassen — var uten forsikringskasse.

Den overveiende del av forsikringene blir utbetalt ved død. Det dreier seg om 61 prosent av utbetalingene. I levende liv blir 27 prosent utbetalt, mens resten går til hustru og barn.

De maksimale ytelsene i 3 forbund var under kr. 1000.00, i 9 forbund kr. 1000.00, i 1 forbund kr. 1200.00, i 17 forbund kr. 1500.00, i 4 forbund kr. 2000.00, i 3 forbund kr. 2500.00 og i 1 forbund kr. 3000.00. De fleste lå altså i gruppen kr. 1500.00, nemlig 17 forbund med i alt 325 000 medlemmer.

I de 17 forbundene var opptjeningstiden i 1 forbund 10 år, i 9 forbund 15 år, i 5 forbund 20 år, i 1 forbund 25 år og i 1 forbund 30 år. Flertallet lå her på 15 års opptjeningstid. Med kr. 1500.00 i maksimale ytelser blir det kr. 100.00 pr. år. Disse forbundene hadde 55 prosent av medlemmene.

De 17 forbundene hadde ytelser på kr. 400.00—1500.00 i levende live. Det kreves et visst antall medlemsår og en viss alder. Medlemsårene varierer fra 10—30 og alderen fra 60—70. 4 forbund hadde 60 år, 8 forbund 65 år og 4 forbund 70 år, mens 1 forbund bare betalte ut i levende live ved arbeidsudyktighet. Ved ektefelles død betalte 1 forbund kr. 1000.00, de øvrige fra kr. 200.00—600.00. Opptjeningstiden var her fra 2—12 år.

De sterke variasjonene i ytelsene har gitt seg utslag i kontingentinnbetalingen. Den varierer fra 21—60 øre pr. uke. De siste årene har det vært en oppgang. Enkelte forbund er nå oppe i 65 øre.

Fordelene ved en koordinering er åpenbare og opplagte. Komitéen legger fram forslag om en fagorganisasjonens stønadskasse som skal gi visse sosiale ytelser som er de samme for alle LO-medlemmer.

Det skal være en selvstendig juridisk institusjon. Bare LO-forbund har anledning til å bli medlemmer av kassen. Går 1 forbund ut av LO, går det også ut av kassen.

Forslaget er bygd opp slik at forbundene og avdelingene har den direkte kontakten med medlemmene. Her blir det ingen forandring. Kassen skal ledes av et styre og et representantskap. Administrasjonen legges til LO-administrasjonen. LO påtar seg administrasjonsutgiftene. Revisjonen blir foretatt av LO's revisjonskontor.

Ytelsene blir foreslått satt til kr. 500.00 etter ett års innbetaling, så står de stille de fem første årene, men fra det sjettede året opparbeides et tillegg på kr. 100.00 pr. år — inntil ytelsene når opp i kr. 2000.00 etter 20 merkeår.

For dem som ved starten overføres til kassen, påtar kassen seg forpliktelser på inntil kr. 2000.00 når de har betalt kontingent i 20 år, selv om det forbundet de tilhører har en mindre toppytelse.

Når kassen er startet, fortsetter opparbeidingen inntil kr. 3000.00. Toppsatsen vil bli kr. 3000.00 etter 30 års innbetalt kontingent. Dette tangerer de høyeste ytelsene i dag, nemlig i ett forbund.

Ved overgangen er det nødvendig å ha en tilleggsbestemmelse for de forbundene som har over kr. 2000.00. Disse forbundene vil i en overgangstid bli ansvarlige for sine medlemmer når det gjelder beløp utover kr. 2000.00. Ansvar for forbundene vil falle bort etter hvert.

De som får krav på stønad, er avdøde ektefelle, barn under 18 år eller eldre barn og søsken når de forsørget avdøde. De etterlatte får kr. 800.00 til begravelsen. Ved ektefelles død blir det utbetalt kr. 500.00, mens satsene nå varierer fra kr. 200.00—600.00. De som har 30 års medlemskap, kan få utbetalt halvparten av ytelsene når de går ut av arbeidslivet. To av komitéens medlemmer har foreslått at forskuddet bare skal betales etter oppnådd 60 års alder, mens de øvrige medlemmene av komitéen vil utbetale forskuddet uansett alder hvis medlemmet er tvunget til å nedlegge arbeidet. Men hele komitéen er enig i at de 30 årenes opptjeningstid må medlemmet ha.

Kassen skal finansieres ved en engangsinnbetaling og senere ved ordinær kontingent. Felleskassen påtar seg forpliktelser for alle medlemmer i forbundenes kasser som allerede er sluttet i arbeid. Det er regnet ut at disse forpliktelsene utgjør 15 millioner kroner.

Komitéen har foreslått en engangsinnbetaling på kr. 40.00 pr. medlem. Det vil bli 20—25 millioner kroner, som blir kassens grunnfond. Vi er klar over at det blir i minste laget, men vi har ikke våget gå høyere av hensyn til de svakeste forbundene. Endel forbund vil ha penger igjen etter at de har betalt inn de kr. 40.00 pr. medlem.

Det er dissens fra ett medlem i komitéen. Han foreslår kr. 25.00 pr. medlem som engangsinnskudd. Hvis det etter to år ikke er overskudd, skal det etter hans forslag foretas en utlikning mellom forbundene. Flertallet mener at det ikke er forsvarlig å legge opp til en finansiering som vi må regne med vil gjøre en kontingentforhøyelse nødvendig. Slikt har vi gjort tidligere. Det har bare skapt vanskeligheter. Engangsinnbetalingens størrelse må sees i forhold til kontingenten. Til å begynne med har vi tenkt 60 øre pr. uke, men det er meningen å senke det siden til 50 øre pr. uke. Skulle vi senke engangsinnbetalingen, må vi heve kontingenten. Flertallet holder på kr. 40.00 som engangsinnbetaling. Etterlikning etter to år vil skape så mye vanskeligheter at det ikke kan anbefales.

I overgangstiden kan det bli endel vanskeligheter hvis ikke alle forbundene slutter seg til felleskassen. Kommer alle med, vil problemene i forbindelse med overflytting mellom forbundene falle bort. Når noen står i kassen, andre utenfor, vil det bli spørsmål om hvordan vi skal behandle de medlemmene som står i forbund utenfor kassen og som flytter over til forbund i kassen. Hvor skal forpliktelsene ligge? Komitéen har ikke tatt endelig standpunkt til dette. LO's ordinære vedtekter må kanskje forandres. Komitéen peker på den utvei at man gjensidig kan gå inn for at opparbeidede forsikringsbeløp flytter med medlemmet.

Jeg har her bare nevnt de tingene som har større betydning. Vi skal ikke gjøre noe vedtak her. Dette er bare en redegjørelse.

Når det gjelder ulykkesforsikringen som en rekke forbund har, er den ikke blitt behandlet av komitéen. Hvis ikke det er mulig å finne en ordning gjennom et forsikringsselskap, vil det være lett å knytte ulykkesforsikringen til den felles forsikringskassen som er foreslått. Skulle et eller annet liknende spørsmål om andre stønader komme på tale, har vi apparatet ferdig til å ta imot det.

Når en ser bort fra dissensene om et par av vedtektene, har alle komitémedlemmene som har vært med på sluttbehandlingen, sagt seg helt ut enig i å etablere en felles kasse ut fra de prinsipper som jeg har nevnt. Det er minst 50 år siden spørsmålet om koordinering ble tatt opp. Denne gangen er det blitt behandlet meget alvorlig. Komitéens medlemmer mener det forslaget som er lagt fram, gir et grunnlag som bør kunne aksepteres.

Konrad Nordahl, Sekretariatet: Jeg vil takke Hans Hegg. Saken var oppe til diskusjon på Sekretariatets møte mandag. Forutsetningen er at den skal sendes samtlige forbund til behandling. Det var stemning i Sekretariatet for å holde et felles forbundsstyremøte, slik at forbundsstyrene kan få en diskusjon i et felles forum og adgang til å stille spørsmål.

I denne saken er de enkelte forbundene avhengig av vedtektene. Noen få skal ha landsmøter i år. 1961 er et stort landsmøteår. De forbundene som nylig har hatt landsmøte, kan sende saken ut til medlemmene, slik at vi kan søke å få ordningen gjennomført fra 1. januar 1962.

Dessverre er det i komitéinnstillingen et par dissenser. En av fagbevegelsens oppgaver er å finne fram til kompromisser. Det må være mulig å finne fram til et kompromiss som kan aksepteres av alle parter. Det er anledning til diskusjon nå, men vi vil også senere komme tilbake til saken. Sønsteby, som var medlem av komitéen, men ikke deltok i sluttbehandlingen, har bedt om ordet.

Tor Sønsteby, Norsk Sjømannsforbund: Jeg har vesentlige innvendinger. Vårt forbund kan ikke gå inn på den ordningen som er foreslått. Den betyr at vi må betale ut 1,9 millioner kroner. Forsikringskassens formue ligger bl. a. i våre eiendommer. Inntektene er kr. 270 000.00 pr. år. Forbundet må ut med 1,2 millioner kroner pr. år til felles forsikringskasse.

Vi har en ytelse på kr. 100.00 pr. år inntil kr. 1500.00. Vi greier oss med 50 øre pr måned i kontingent. Vi er jo et gjennomtrekksforbund. Vi har 8000 utlendinger i handelsflåten, og de veksler stadig, men de legger jo igjen vesentlige beløp. Den alt vesentlige overføring av medlemmer til andre forbund gjelder ungdommer som har vært til sjøs et år eller to. De som har sjøen som arbeidsfelt, går ikke over til andre forbund innen LO. De går til Maskinistforbundet og Styrmannsforbundet.

Vi har nylig forhøyet vår kontingent til kr. 12.00 i klasse A. En ny kontingentforhøyelse er utenkelig. Vi har en så kostbar administrasjon. Vi har 8 tillitsmenn i USA. De har en gjennomsnittslønn på over kr. 40 000.00, men etter lønnsforholdene der borte er de underbetalt. Vi må betale kr. 38 000.00 i året for leie av kontor på 100 kvadratmeter i New York. Vi akter ikke gå med på forslag som vil bety økonomisk selvmord for vårt forbund. Vi kan være med på mer ensartede regler, men i forbundsstyret er det full enighet om at vi ikke kan slutte oss til den innstillingen som foreligger.

Oscar Olsen, Oslo fylke: Hvilken opptjeningsstid skal det være for utbetaling av kr. 500.00 ved ektefelles død? Hegg sa at forbundene må betale i en overgangstid hvis de har over kr. 2000.00 som ytelse. Hos oss blir toppen nådd etter ti år. Må forbundet betale differansen? Hos oss kan man etter ti år få utbetalt kr. 900.00. Disse medlemmene har til gode kr. 600.00. Vil forbundet bli ansvarlig?

Tor Aspengren, Sekretariatet: Den ene dissensen kommer fra Jern og Metall. Vi er enig i felles kasse. Forbundsstyret har behand-

let saken etter en redegjørelse av hovedkassereren. Der var reaksjon mot forslaget om engangsinnbetaling på kr. 40.00 pr. medlem. Vi har greidd oss med 50 øre pr. uke. Vi har betalt ut over 1 million kroner til medlemmer som har 30 års medlemskap og er fylt 60 år, men ennå i arbeid. Dette beløpet vil felleskassen bli fritatt for. Vi mener det skulle være mulig å sette ned engangsinnbetalingen til kr. 25.00 pr. medlem. Jeg håper vi kan finne fram til et kompromiss.

Bjarne Dahlberg, Norsk Baker- og Konditorforbund: Vi har hatt stridigheter og vanskeligheter i forbindelse med overføring av medlemmer mellom forbundene. Det er ikke rart at det blir vanskeligheter når et medlem får mindre rettigheter i et nytt forbund. Dette må vi ha for øye når vi diskuterer saken. Vi kan ikke diskutere den ut fra våre egne vedtekter. De er høyst uensartede. Det er umulig å få dekning for alle enkeltbestemmelser i alle vedtekter. Vi må se det som en helhet. Det samme som Aspengren sa om Jern og Metall, gjelder også andre forbund, fordi de fleste forbund har betalt forskudd i levende live. Tallet for Jern og Metall blir stort, fordi dere er mange medlemmer. For sakens skyld vil jeg be om at man setter enkelte i forbundsstyrene til å utrede tingene. Jeg håper alle virkelig går inn for dette, slik at vi kan få en samordning fra 1. januar 1962.

Th. Karlsen, Norsk Tjenestemannslag: Jeg har fått veldig betenkeligheter allerede. Jeg tror ikke komitéen har sett på de praktiske erfaringer forbundene har høstet. For oss vil forslaget bety nesten fordobling av kontingenten. I dag har vi et respektabelt overskudd i vår kasse, og det vokser stadig. Det samme er forholdet i de fleste forbund. Vi skal ikke legge så stor vekt på aktuarberegninger. Vi må legge større vekt på praktiske erfaringer i forbundene. Få forbund kan gå med slik som forslaget nå er.

A. K. Lien, Arbeidsmannsforbundet: Jeg syns det er en meget bra innstilling og vil gi honnør til komitéen. Slik forholdene nå er, er de uholdbare. Det er ikke hyggelig å overføre medlemskap til forbund med mindre rettigheter. Jeg hadde håpet at komitéen ville ta med ulykkesforsikring, men Hegg sa at det var adgang til å ta opp dette senere. Med en engangsinnbetaling på kr. 40.00 pr. medlem vil det bli store summer for de større forbund. For Arbeidsmannsforbundet blir det 1,2 millioner kroner. Men når vi tar i betraktning ytelsene fra den felles forsikringskasse, er vi beredt til å yte engangskontingenten. Vi har en kontingent som gjør at vi nå vil få 20 øre mer pr. uke. Det vil ikke skape vanskeligheter. Jeg nærer ingen betenkeligheter med å anbefale innstillingen for vårt forbunds medlemmer. Men vi kan ikke avgjøre dette før neste landsmøte. Jeg håper at forbundene ikke har så store betenkeligheter

som det blir gitt uttrykk for her. Hvis endel store forbund ikke blir med, vil det velte hele ordningen.

Karl Oshaug, Norsk Sjømannsforbund: Det skal ikke fattes noen beslutning her. Det er riktig og greit. Jeg tror ikke de fleste representanter hadde kjennskap til at saken skulle behandles på dette møte.

Konrad Nordahl: Det står på dagsordenen.

Karl Oshaug: Men det foreligger ingen innstilling. Sønsteby har nevnt forholdene i vårt forbund. Vi har en kostbar administrasjon. Vi må ha en kraftig kontingentforhøyelse hvis vi skal gå med på denne ordningen. Jeg er redd for at det ville få organisasjonsmessige konsekvenser. Våre medlemmer er spredd over hele verden, og det ville bli vanskelig å få dem til å forstå dette. Kontingentspørsmål er alltid et ømt punkt. Jeg er enig i at det bør være en viss likhet i rettighetene. Enten må vi finne fram til et kompromiss eller aller helst bør samtlige forbund ha ensartede regler som administreres av de enkelte forbund. Jeg slutter meg helt til Sønstebys uttalelser.

Bendik Øyan, Norsk Sjømannsforbund: Jeg vil etterlyse farskapet til denne innstillingen. Kongressen har bedt om en utredning, men komitéen kommer med en innstilling. Farskapet ligger hos de små forbund som i dag ikke har vilje og evne til å gjennomføre industriforbundsformen i praksis. Det riktige ville være at representantskapet og Sekretariatet gikk inn for å få gjennomført industriforbundsformen. Representantskapet kan pålegge forbundene å gi de samme ytelsene gjennom sine forsikringskasser. Da vil det ikke bli problemer med overføringen. Det ble i går underhånden sagt at denne forsamlingen savnet evnen til å reagere. I denne saken er det kommet en reaksjon.

Konrad Nordahl refererte kongressens vedtak. Han fortsatte: — Vi fant at vi før vi forela denne saken for forbundene ville la representantskapet få en redegjørelse fra formannen i komitéen. Det skulle være en all right behandlingsmåte.

Jeg vil ta avstand fra de fornærmelige uttalelsene som Øyan kom med om de små forbundene. Disse uttalelsene var malplasert og ikke på sin plass.

Emil Edvardsen, Norsk Jernbaneforbund: Vi har tre forsikringsordninger: En hjelpekasse, en begravelleskasse og en ulykkesforsikringskasse. Medlemskontingenten er kr. 33.00 pr. år til de tre kassene. Den er aktuarberegnet.

Det er veldig vanskelig for oss å gå over på det forslaget som foreligger. Jeg tror vi skulle gått fram på en helt annen måte, slik at vi begynte å bygge ut LO-kassen på toppen av de kassene forbun-

dene har. Jeg tror det vil bli vanskelig å få til den ordningen som her blir foreslått. Vi kan ikke behandle spørsmålet før i 1962. Vi kan ikke få saken godkjent ved uravstemning. Den må behandles på landsmøtet.

Hans Ruud, Norsk Skog- og Landarbeiderforbund: Jeg ble forbauset da jeg hørte forslaget. Jeg syns opplegget var gledelig. Jeg trodde det ville kostet atskillig mer å komme inn i felleskassen. Vi har en dårlig kasse med toppytelse på kr. 1000.00. Medlemmer som kommer fra andre forbund, får sine rettigheter redusert når de kommer til oss. Vi har gått så langt at vi har skrevet til medlemmer og sagt at når de går inn hos oss, vil de tape så og så mye. En felles ordning vil være til fordel for de fleste forbund. For oss vil engangsinnbetalingen bety 1 million kroner. Jeg ville gått med på det om det hadde kostet 2 millioner kroner. Så verdifullt ser jeg dette. Jeg vil støtte forslaget om kr. 40.00 så godt jeg kan.

Johan M. Bøe, Norsk Bokbinder- og Kartonnasjearbeiderforbund: Jeg vil protestere mot den flåsete bemerkning fra Øyans side. Det forslaget som foreligger, er godt. Det vil ikke løse problemene med overføringen om alle forbundene hadde samme betingelser. Spørsmålet om engangsinnskudd har fått en rimelig form, og kontingenten ligger også innenfor en rimelig ramme. Et spørsmål har jeg ikke klarhet over: Hva med de internasjonale overføringene? Vi har en gjensidighetsavtale med de andre skandinaviske forbundene, og jeg skulle anta at andre forbund har det samme.

Konrad Nordahl, Sekretariatet: Jeg tror knapt dette spørsmålet er drøftet. Det er en av de tingene vi må se på.

Jens Dahl, Norsk Tolltjenestemannsforbund: Det har alltid vært trist å være blant de små i samfunnet. Jeg har kommet til at de økonomiske virkningene ikke vil bli så store som man her har gjort dem. I vårt lille forbund betaler vi kr. 30.00 pr. år til begravelleskasse. Når vi får felleskasse, vil vi oppheve den kassen vi har og la kontingenten gå over i felleskassen. Vi betaler større beløp til begravelleskassen enn det som har vært antydnet når det gjelder den nye felleskassen. Problemet er engangsinnbetalingen. De forbundene som har forsikringskasser har også endel penger i disse kassene. Vår kasse er meget liten, men vi har de nødvendige beløp til å overføre kr. 40.00 pr. medlem. Når det blir sagt at de store forbundene må bære utgiftene for de små, står min forstand stille, herr Øyan. Vi har ikke tatt standpunkt til forslaget. Det vil bli tatt opp når det er sendt rundt. Vi skal ha landsmøte 23. mai, og da kan det ikke bli behandlet. Det vil gå tre år til neste landsmøte. Det er mulig at vi kan finne fram til en løsning, men her ligger et problem.

Konrad Nordahl, Sekretariatet: Debatten er avsluttet. Saken vil nå gå gjennom de ordinære organisasjonskanaler, og det vil ta en tid før vi får den tilbake. Dermed er dagsordenen ferdigbehandlet.

Protokoll fra formiddagens møte ble opplest og godkjent.

Konrad Nordahl, Sekretariatet: Vi er nå ferdig med representantskapsmøtet. Vi møtes forhåpentlig alle til høsten. Jeg vil takke for frammøtet, ønske alle vel hjem og erklærer representantskapsmøtet for avsluttet.

Navnefortegnelse

over representanter til Representantskapet

Kongressperioden 1957—61.

Representantskapsmøte den 10.—11. mai 1960.

Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer: Fritz W. Hannestad, Oslo.

Norsk Arbeidsmandsforbund: Walter Kristiansen, Oslo, Alfred Haugen, Korgen, Gudmund Sevik, Namskogan, Henrik Damli, Løkken Verk og Egil Aspås, Oslo.

Norsk Baker- og Konditorforbund: Bjarne Dahlberg, Oslo.

Norsk Bekleddningsarbeiderforbund: Rudolf Eriksen, Oslo, Finn Nilsen, Oslo, Konrad Hjørnevik, Bergen og Aslaug Olsen, Oslo.

Norsk Bokbinder- og Kartonnasjearbeiderforbund: Johan M. Bøe, Oslo.

Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund: Emil Reiersen, Oslo, Arne Rønning, Oslo, Odd Isaksen, Tromsø, Lars Jansen, Bergen og Oskar Skogly, Lillehammer.

Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund: Bjarne Klafstad, Oslo og Erling Johansen, Oslo.

Norsk Fengselstjenestemannsforbund: Sverre Ofstad, Oslo.

Norsk Gullsmedarbeiderforbund: Hugo Lindahl, Oslo.

Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund: Johan Moksnes, Oslo, Peder Birkeland, Oslo, Sigurd Vatnedal, Bergen, Ruth Svendsen, Porsgrunn og Ingolf Nilsen, Tromsdalen.

Norsk Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbund: Eivind Strømme, Oslo og Sigurd Johansen, Oslo.

Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund: Elof Strand, Greåker, Kolbjørn Larsen, Horten, Ragnvald Andersen, Bergen, Leif Andersen, Vågsbygd og Anders Rogstad, Trondheim.

Norsk Jernbaneforbund: Folke Hager, Hamar, Emil Edvardsen,

Oslo, Karl Edvardsen, Bergen, Thv. Johansen, Trondheim og Fritz Fredriksen, Grorud.

Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund: Walther Edfeldt, Moss, Arne Thorvik, Ålvik i Hardanger, Håkon Bjordal, Høyanger, Knut Jagland, Lier og Th. Tøgersen, Sarpsborg.

Norsk Kjøttindustriarbeiderforbund: Helmer Karlsson, Oslo.

Norsk Kommuneforbund: Viktor Jensen, Oslo, Ivar Andresen, Bryn, K. O. Madsen, Bergen, Leif Rinnan, Trondheim og John Torkildsen, Stavanger.

Lensmannsbetjentenes Landslag: Olav Klepp, Sandvika.

Norsk Litograf- og Kjemigrafteforbund: Arne Li, Oslo.

Norsk Lokomotivmannsforbund: Ole Anfinn.

Norsk Losforbund: Hjalmar Breiland, Bergen.

Norsk Murerforbund: Lorang Kristiansen, Oslo.

Norsk Musikerforbund: Sigurd Lønseth.

Norsk Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbund: Einar Strand, Oslo, Arne Barlie, Oslo, Sigvard Sjursen, Bergen og H. Andreassen, Fredrikstad.

Norsk Papirindustriarbeiderforbund: Olav Bratlie, Oslo, Arvid Nebell, Svelvik, Johan Ludvigsen, Notodden, Bjarne Olsen, Krogstadelva og Bjarne Andresen, Sarpsborg.

Norsk Politiforbund: H. H. Bakkane, Oslo.

Postfolkenes Fellesforbund: Leif Hauge, Oslo og Ole Kirkbak, Oslo.

Norsk Sjømannsforbund: Tor Sønsteby, Oslo, Bendik Øyan, Oslo, Gøsta Andersson, Sandefjord, Karl Oshaug, Stavanger og Asbjørn Aslaksen, Hammerfest.

Norsk Skinn- og Lærarbeiderforbund: Axel Erichsen, Oslo.

Norsk Skog- og Landarbeiderforbund: Sv. Solbakken, Namdalen, Arne Veen, Oslo og Knut Nakken, Oslo.

Norsk Skotøyarbeiderforbund: Ingvald Hansen, Oslo.

Norsk Stenindustriarbeiderforbund: Walther Broe, Oslo.

Norsk Støperiarbeiderforbund: Per Andersen, Oslo.

Norsk Tekstilarbeiderforbund: Gulbrand Brauer, Oslo, Hjalmar Romslo, Ytre Arna og Anna Nilsen, Oslo.

Telefolkenes Fellesforbund: Harald Fondevik, Oslo og Tormod Halvorsen, Oslo.

Norsk Tjenestemannslag: Thv. Karlsen, Oslo og Johan Karlsen, Trondheim.

Norsk Tobakkarbeiderforbund: Kjell Jensen, Oslo.

Norsk Tolttjenestemannsforbund: Jens Dahl, Oslo.

Norsk Transportarbeiderforbund: Salamon Hansen, Bodø, Leif

Bredland, Trondheim, Georg Hansen, Moss, Aug. Crowo, Bergen og Wilhelm Olsen, Oslo.

Norsk Treindustriarbeiderforbund: Erik Eriksen, Oslo og Arne Fjellanger, Bergen.

Norsk Typografforbund: Halfdan Wigaard, Oslo.

Norges Urmaker Svenneforbund: Arne Evensen, Lillestrøm.

Fylkenes representanter:

Akershus fylke: Sigvard Ask, Bærum.

Aust-Agder fylke: Reidar Senum, Arendal.

Bergen Fylke: Olaf Ingvaldsen, Bergen.

Buskerud fylke: Nils Sandli, Drammen.

Finnmark fylke: Erling Jensen, Hammerfest.

Hedmark fylke: Arnljot Johnstad, Hamar.

Hordaland fylke: Johs. Mehus, Dale i Bruvik.

Møre og Romsdal fylke: Anker Johannessen, Ålesund.

Nordland fylke: Representant og varamann forfall.

Oppland fylke: Martin Haugen, Gjøvik.

Oslo fylke: Oscar Olsen, Oslo.

Rogaland fylke: Per Aase, Stavanger.

Sogn og Fjordane fylke: Mathias Osland, Høyanger.

Telemark fylke: Th. Hanæs, Skien.

Troms fylke: Leon Johansen, Harstad.

Nord-Trøndelag fylke: Odd Pettersen, Steinkjer.

Sør-Trøndelag fylke: Arne Forseth, Trondheim.

Vest-Agder fylke: Åge Bjorvand, Kristiansand S.

Vestfold fylke: Arthur J. Olsen, Tønsberg.

Østfold fylke: Henry Karlsen, Sarpsborg.

Fra Sekretariatet: Konrad Nordahl, Oslo, P. Mentsen, Oslo, Hans Hegg, Oslo, Alf Andersen, Oslo, A.K. Lien, Oslo, Odin Rønbeck, Oslo, Alfred Nilsen, Oslo, Marius Trana, Oslo, Karsten Torkildsen, Oslo, Arthur Karlsen, Oslo, Emil Torkildsen, Oslo, Kristine Amundsen, Oslo, Erling Frogner, Oslo, Kaare Pehrson, Oslo og Klaus Kjelsrud, Oslo.

Varamenn: Thorleif Andresen, Oslo (Andresen er varamann for de valte tillitsmenn), Olav Bruvik, Oslo, Kjønrik Kjønriksen, Oslo, Tor Aspengren, Oslo og Gunvald Hauge, Oslo.

Fra Revisjonsutvalget: (Peder Birkeland er oppført under Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund og Halfdan Wigaard under Norsk Typografforbund.)

LO's distriktskontor i Kirkenes: Aksel Olsen, Kirkenes.
LO's distriktskontor i Tromsø: Alf Olsen, Tromsø.
LO's distriktskontor i Bodø: Hans Nordahl Jensen, Bodø.
LO's distriktskontor i Trondheim: Arthur Granlund, Trondheim.
LO's distriktskontor i Bergen: Ansgar Kristiansen, Bergen.
LO's distriktskontor i Stavanger: Per Aase, Stavanger, er oppført som representant for Rogaland fylke.
LO's distriktskontor i Kristiansand S: Salve Salvesen, Kristiansand S.
LO's distriktskontor i Porsgrunn: Harald E. Olsen, Porsgrunn.
LO's distriktskontor i Gjøvik: Martin Haugen, Gjøvik, er oppført som representant for Oppland fylke.
LO's distriktskontor i Hamar: Kolbjørn Johansen, Hamar.

Samarbeidskomitéen: Trygve Bratteli.
Funksjonærsambandet: Sverre Bolstad.
LO's Kvinnenemnd: Borghild Bech.
Gjester: Statsråd Andr. Cappelen, Gunnar Nilsen, AOF, Oddvar Gøthesen, Kristiansand og Birger Breivik, Trondheim.
Landsorganisasjonen: Egil Ahlsen, Harald Andersen, Per Dragland, Paul Engstad, Kåre Halden, Ingemund Haugen, Odd Højdahl, Ragna Karlsen, Kjell Lien, Arne Kr. Meedby, Jon Rikvold, Ragnar Rødberg-Larsen og Alfred Skar.
Referent: Egil Helle, Arbeiderbladet.

